

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főtér Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilvált és egyéb felszólítások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petítor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést és hirdetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, valamint a KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Főtér, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető.

Szocialista sajtó.

Az a különös dolog történt meg május 2-án, hogy egyetlen lap sem jelent meg Magyarországon fővárosában. Mióta a vasárnapi munkaszünetről intézkedő törvény megalkottatott, azóta a vasárnapra és ünnepnapokra következő napokon nem szoktak lapok megjelenni; a mi nagyon helyes, mert a vallás által megszentelt napok tiszteltné tartását jelenti.

Igen, de május első napja ez idén épen szerdára esett, egy közönséges hétköznapra, melynek órái alatt a munkás emberek milliói se rényen végezték a kenyérkereset szorgos feladatait. Mit jelenthet hát, hogy másnap mégsem jelentek meg a lapok?

Tiszteletreméltó tekintélyes kollegáink a magyar metropolisban bizonyára megfogják mosolyogni ezt a naiv kérdést, sőt a modern verselési technika valamelyik unatkozó heltaijénője talán néhány ártatlan kádenciára is érdemesíti; mindamellett kénytelenek vagyunk bevallani, hogy a május első napján rendezett sajtó-sztrájkban a magyar sajtó méltóságának megfelelő alapot szerény falusi eszünkkel felfedezni egyáltalán nem voltunk képesek.

Ugy látszik, hogy a nyomdák derék munkásai a szocialista társadalmi elmélet hívei, s ezek elhatározták, hogy a virágfakasztó május hó első napját fogják oly napul megünnepelni, mely az ő elveik jelképezésének méltó napja. Jogos-e, hasznos-e, szükséges-e ez?

Mi kétféle ünnepet ismerünk: a hitvallásoknak és a nemzeteknek ünnepeit. A vallásos ünnepek az istenimádásnak és az ezzel összefüggő áhitatos elmélkedésnek szentelt napok, a nemzeti ünnepekben pedig az emberi faj nagyobb arányú családjainak: a nemzeteknek kegyelme nyilatkozik meg a történelem kitűnő alakjai iránt.

De társadalmi ünnepeket nem ismerünk. A szocialisták ilyesmit akarnak statuálni május első napjából. Micsoda ez? Azt mondják: a munkás osztálynak legyen ünnepe ez a nap. De hát micsoda munkás osztály? kinek van jo-

ga állítani, hogy egyedül a gyári- vagy kézműves osztály tartozik a munkás osztály társadalmába? Micsoda fenhéjzás ez! Hát a szellemi munkások osztálya nem tartozik-e a munkásokhoz? A hivatalnok, a zsurnaliszta, a földbirtokos, a művész, a gyáros, a katona, a pap, tanító száz meg száz különféle foglalkozásu és hivatásu alakja a társadalomnak, nem mind munkás-e? Vagy van e a világon olyan boldog állam, melynek kebelében munka nélkül el lehet élni? S a „munkás“ tisztes jelzőjétől kik és micsoda jogon akarják megfosztani az embereknek millióit, a kik egyáltalán semmi szükségét nem látják annak, hogy május első napját tivornyás dologtalansággal ünnepeljék meg?

A magyar sajtó munkásai kétségkívül becsülésre méltó munkálói a magyar nemzeti kultúrának. Ebbeli érdemeiket minden becsület magyar ember szívesen elismeri. Tudjuk azt is, hogy a rohamosan megnövekedett igények kielégítése végett sokszor emberi erőt felülhaladó munkát végeznek. Ha a sajtó munkásai azt mondják, hogy: uraim, t. ez. publikum, el vagyunk fáradva a háromszázhatvanöt napnyi izzadságos munkában, engedjétek meg nekünk, hogy egy szabad napon — mondjuk egy majálison — kipihenhessük azt, a mit *értettetek* fáradtunk; — nem akad magyar ember, a ki örömet le nem mondana a lapjának egy — két — talan három egymásután következő napi számáról is. Azt mondanók, pihenjétek jó zsurnalisták, úgy is tudjuk, hogy nem sok különbség van a ti éjjeleitek és nappalaitok között.

Ugyde ezzel a május elsőjével másképen áll a dolog; úgy t. i. hogy a tisztelt ujságírók nem akartak ünnepelni, de a betűszedők kívánsága előtt hősiesen megretíriáltak. A nyomdászsegédek nem akartak dolgozni s kényszerítették a betűk művészeit, hogy velök együtt ünnepeljenek. Mit? semmit, a május első napját, egy napot, a minek mint olyannak semmiféle igazán ünnepléses jelentősége nincs az emberi vagy a hazafiai szívek kegyelme előtt.

nában keletkezett egy új mesterség, melynek révén minden perezhben elkészül egy iv kópia! És mintha már is vetélkedni akart volna azzal a hihetetlen varázslattal, lázasan szántotta a sorokat Mikor pedig lap végére jutott, keskeny ajkát összezsucosorítva nagyokat fújt a még nedves betűkre, hogy a száradással se vesszen az idő.

Pater Vunibaldus, a piros gömbölyű képű pater Vunibaldus, a salernoí orvosiskola *Flos sanitatis*ának gyönyörű, esengő leoninusait írogatta szép lassaságán. Mintha az egészség e törvényei mind beteljesedtek volna őrajta magán is, igen jó egészségnek örvendett a nagyon-tiszteletendő atya. Ama bölcs tanácsok között van ez az aranyba foglalni való is: „*Inter prandendum sit saepe parumque bibendum.*“ O ezt a regulát reválta egy esőppet: „*Inter scribendum...*“ (Igy a kádencia is jobb.) És valahány hexametert leirt, mindig fölemelte a pulpitus alól a nehéz ön söröskanecót és pihenés és jutalom gyanánt nagyot, édesdedet huzzott belőle.

A fiatal Erasmus ama pogány deák poéta, Horatius verseit másolta. Bár karácsony óta dolgozott rajta, még csak az első könyv huszonkettedik ódájáig jutott: *Ad Arristium Fuscum*. E lap keretét s az *Integer vitae* egyetlen I betűjét egy álló hétég festette, a napnak tizenkét órájában. A fehér sima pergamenen arany tündöklött, zománcozott színek égtek. Fejedelemnek való könyv ez. És valóban a király számára készült. Mátyás, kinek a nagy Marco Attavante mester dolgozott, méltónak ítélte ezt az alázatos kis paulinus apródot is, hogy műveit könyvesházába fogadja. Mert a szegény novikus művész volt, a firenzei bibliografusokkal vetekedő művész. A keretet a maurok hajító dárdáiból és a mérgezett nyilakkal tömött tegetekből alkotta össze Erasmus; de a barbár fegyvereket dus gerezdű szőlő indái folyták körül, jelképezvén a római költő termékeny, nyájias bölcsességét. A nagy iniciále, az I, a Sabin erdő farkasának körmei közt ragyogott, sötétzöld lombok szövevényében. És olyan finom, olyan aprólékos vala ez a miniatűr, hogy látszott a fenevad lihegő, piros nyelve fölött minden fog és a tölgyfaleveleken az erek hálaja.

Hát ez nem jól van így. A sajtó hivatása az, hogy „munkásai“ gondolatainak, eszméinek művészi formájú kitejezésével irányítója legyen a társadalom felfogásának, a tömegek eszelekvésének és forrása a tudásnak. Az ilyen hivatás tudatában ennek az organumnak szolgálja meghajolnia nem szabad egy divatos vagy kérkedő társadalmi áramlat előtt. Az íróké a fej, a mely gondolkodik; a láb a nyomda munkásaié, kik a gondolatokat sokszorosítják és világgá röpitik.

Május elsőjén a sajtó feje hajolt meg saját lábai előtt. Ha többször ismétlődik ez a kaucuk bohózat, még majd azt is megérhetjük, hogy azok a lábak rátaposnak a fejre, a mely gondolkodik. Mi lesz akkor? . . .

Jelentés

a gömöri ev. ref. egyházmegye népiskoláinak állapotáról az 1894—95-ik iskolai év első feléről.

A folyó évi népiskolai vizsga megtartására, egyházmegyeyileg kiküldött bizottságok mind a 8 szakaszban rendes időben végezték teendőiket. Örömmel jelenthetem, hogy kedvezőtlen egészségi viszonyok — az egy Zádorházán kívül — sehol nem gátolták az iskoláztatás rendes menetét. Említett helyen azonban esakis január hóban vehetvén kezdetet a tanítás, a vizsga csak áprilisben tartatott meg. Bátkában Demeter Lajos tanító, karácsony óta ágyhoz kötött beteg volt, helyette a tanítási teendőket felváltó leánya végezte. Uzapanyton Nagy Jenő tanító, oly fokozott idegben szenved, hogy e miatt ott vizsga sem tartatható.

E szomorú körülmények leszámításával, örömmel hozom köztudomásul, hogy a szülők, egyházi s községi előjárók a legtöbb helyen, példányszerű lelkesedéssel munkálnak tanügyünk előbbvitelén, mit kézzel foghatólag bizonyít az is, hogy sok helyt a tantermek egész a zsufolóság megteltek a vizsga iránti érdeklődőkkel. Az iskolába járók között igazolatlan mulasztás, alig pár helyről jelentetett. E tekintetben főképp Szahafő és Csiz esnek erős kifogás alá, mely két helyen tömeges a mulasztás, minek nyilvánvaló oka, egyrészt az előjáróság lanyha eljárásában, másrészt pedig abban rejlik, hogy a megyei közigazgatási bizottság rendelkezésének sem az iskolai, sem a községi hatóság részéről nem tétetik kellőképp elég. A növendékek száma mindenütt megfelel a lakosság szám-arányának. E tekintetben esakis két iskola képez kivételt. Az egyik Gömör-Szkaros, hol az idegen, letelepült, több-

Erasmus, megírván ezeket a remek, drágalátos képeket, most az óda betűinek vetéséhez fogott. Huszonnégy sor. Tizenkét órai munka. Vajjon el végzi-e vesperae idejéig? Hol az aranyos, hol a miniumos, hol a kék festés, hol a tintás túlköbe mártotta írónadját és a pergamenen mint sorba rakott drága kövek gömbölyödtek a szépséges szép betűk.

Kint az udvarkert oszlopos folyosóján az apátur sétált a rend nagyjaival. De csak igen halkán beszélgettek, nehogy szavok a scriptoriumban munkálkodókat háborgassa. A könyhán eszelekedő laikus fráterek, ugyan-csak e félelemben, meztláb osontak a márványkarámos kúthoz és esinyán eresztették le a réz vödöröket; s mikor a lánc mégis esikorgott, ijedten kaptak utána. A scriptorium esőndjével azonban egy esőppet sem törődtek a monostor madarai. A galambok csak úgy turbékolnak az eresz alatt, mintha a világon nem is volna codex, pergamen, írónád és minium. A fecskék esicseregve löveltek el a nyitott ablakok előtt, a zsendülő fákon pedig a verébség ezrei esiripeltek, teli torokkal, sose fogyván ki a mondanivalóból és nem becsülték semmire még a *doctor angelicus* sem.

A nap hanyatlani kezdett. A szorgalmas pater Benedictus levonta az ablakok ernyőit, hogy ne vesztegeljen egy pillanatig sem a homályban. Szabadon, teli bőséggel onlott be a scriptoriumba a déli peremetegtől még mindig nedves fák, bokrok tiszta lélekzettüvalma, az istenfa, a bazsalikom, a szelencevirág illata és az ázott fekete föld erős szaga, mely nehéz és nem édes, de éltető, mint a kemenezéből most kikerült kenyéré.

Erasmus az ernyő sühogására föltekintett a pergamentről. Maga is elbámult, mennyit dolgozott. Ime, teljes öt strófa készen, s még csak az utolsó van hátra. Vesparaig játszva leírja ezt a négy sorocskát. A szapora munkájával elégedett, immár nem aggódo ember nyugalmával lassan, szinte időt vesztegetve írta meg a hatodik strófa első P betűjét, szépre, czifrára, aranyosra. És elgondolta magában: hogy megdicséri őt az apát ur holnap, az ünnepi fogadalom nagy napján, ha ezt látja! Mi

TÁRCZA.

Lalage.

Irta: TÓTH BÉLA.

Először történt az esztendőben, hogy már kora délután vászonernyőket kellett a scriptorium ablakai elé huzni. Mert hosszú tél, rövid tavasz után elérkezett végre a pünkösdi hava és a nap ugy oda tűzött a pulpitusokra, hogy a tisztelendő urak szemét sértette.

Négyen dolgoztak odabent.

A tisztes, öreg pater Sylvesternek vala legkönnyebb munkája. Ritualét kopizált valami szegény falusi templomoska számára, istenes eszelekedet képpen. Ehez ugyan nem kell se sok tudomány, se sok művészet. Bele se igen tekintett a polez párkányára támasztott könyvbe; hiszen ugyis betéve tudta a keresztelés, esketés, temetés, exorcizmus és a többi szertartások minden igéjét. Szép, fehér szakála rezgett, amint halkán diktálta magának az ismeretes responsoriumokat; és bár keze immár reszketett egy kicsit, írónádja elég szaporán vetette az apró, czifrátlan betűket a közönséges, simitatlan papirosra. A miniumos calamushoz csak ritkán nyult, egy-egy vékony piros vonással végighuzni *Deus* vagy *Jesus Christus* kezdőbetűit. Ez a pompa se a falunak szólt, hanem az imádságra méltó, szent neveknek.

A sűrű fekete szemöldökű, szikar pater Benedictus a *doctor angelicus*, aquinoi szent Tamás *Summa totius theologiae*jét másolta. Írónádja sebesen, vágatva perezegett a hártján. De minduntalan előre görnyedt és a textusból lángoló, szomjas szemmel szivta föl a betűket, nehogy elvétsen egy szót. Mert a hit e hatalmas fegyverét, az angyali doktor munkáját, nem szabad megcsorbítani. Aztán gyorsan megint a kópíára hajolt és irt, irt; hiszen ezt a könyvet, ezt a roppant erőt mentől több kézbe kell adni. Immár tizenhatodszor másolja le. De mi az? Ó, ha nem lenne hazudság a Németországból, Mougnta városából érkezett esodálatos hír, hogy ott mosta-

*) Kiss József kitűnő hetilapjának, a „Hét“-nek legközelebb megjelent számából.

nyire más vallású család gyermekei száma jóval meghaladja a felekezetihez tartozó növendékek létszámát. A másik Susa, hol a más felekezetűek az összes létszámnak majdnem felét teszik ki. A növendékek az újabb tanítási elvek figyelembe vételével s annak szellemében taníthatnak, túlbí pedagógiai elvek alig pár helyen alkalmazhatnák már. A fegyelmezés az iskolai nevelés kiválmainak megfelelő. A mindennapi iskolások a hat, az ismétlődők a három évi tanfolyamot bevégzik, kivéve azon sajnos, de gyakori eseteket, midőn a 14-15 éves leány-gyermek, időnapelött oltárhoz lépve, búcsút mond a pártás életnek. A tanterem közül még ma is sok esik kifogás alá. Kritikán alóliak a bútkai, sajó-keszi, recskei. Sok iskolában a butorzi is ódonserű, a tanterem is deszkázatlan. Gortva-Kisfaludon, a nemes atyafiak tanodájában még most is régi módi koresmai asztalok díszelnek. Bátkában az egész iskola épület rozogant, vízes, penészes, egészségtelen. Fölösleges eulitenem mily káros hatással van ez a gyenge gyermek te ti erejének arányos fejlődésére. Előzárhatlan kívánalom, hogy e türhetlen állapot elváltára szigorított parancsokkal is megszüntetése, hogyha már más más egyebekben hiányt észlelünk is, legalább azon egyetlen, de legfőbb nevelési igény nyerve kielégítést, hogy tanító és tanítványok megfelelő egészséges épületben lakjanak. Egyébiránt ugy az iskola-épületek, mint a tanteremek ma-már a legtöbb helyen megfelelnek a kor kiválmainak, sőt felszerelés tekintetében sem lehet nagy panaszunk, alig van pár hely, a hol ismételt intelem dacára is, nem akarja belátni a nép, hogy a tanítás sikere, legfőképp a taneszközöktől függ. Rajz, egészségtan, s szerek nélküli tornaszat — kevés híján — minden iskolában taníthatnak, míg a kézi munka, csupán két helyen, Pálfalán és Iványiban szorgalmaztatik kiválóbb gondnal. Pedig felettébb kívánatos, máresak a gyakorlati élet szempontjából is, hogy a kézimunka tanítás, minél több órán vétessek fel a tanítás keretébe. Szalmakalapok, különböző fonatok, harisnyák stb. készítése, mint jelentékeny kereseti források, nem kis mértékben folynak be népünk anyagi jólétének gyarapítására.

Jelentem továbbá, miszerint 65 tanteremben, ugyanennyi egyén foglalkozott tanítással, még pedig 47 rendes, okleveles; 13 ideiglenes; 2 lelkes-tanító, három lelkes. E 65 iskola közül, 62 vegyes fi és nő; 2 t. i. Pelsűcz és Putnok külön fi és nő; Tornallya külön fi.

Van ezenkívül 4 községi és egy állami jellegű iskola, u. m. Rimaszombat, hol a vallásos tárgyakat Pál Ferencz segédlelkész hűséggel és sikerrel, az éneklést pedig Szöllőssy István kiváló szakavatottsággal tanítják. Oldalfalván Csizy Pál, Dubicsányban Kovács Ede, Tornallyán Litkey György, a Rozsnyói állami népiskolában pedig Váry László buzgólkodnak hűen mindazon dolgokban „a melyek tartoznak a hitre“.

Mindennapi felekezetihez tartozó tankötelesek száma 3121 (1659 fi, 1462 nő), melyből gyakorolta az iskolát 3089, (1645 fi, 1444 nő), a nem járók létszáma egy százalék.

Ismétlő tanköteles 1159 (575 fi, 584 nő), ezek közül gyakorolta az iskolát 1144 (563 fi, 581 nő). A nem járók száma a mult évi 4% -ról 1 1/2% -ra szállott.

Másvallású iskolások: Róm. kath. 308 (167 fi, 141 nő), Görög kath. 1 fi, Ágost. evang. 105 (54 fi, 51 nő), Izraelita 44 (14 fi, 30 nő). Összesen 459 gyermek.

A célszerűen kezelt f. i. iskolák száma 24, rendezetlen 39, két helyen híres. Hogy az iskola-kertek ily tekintélyes száma, még ma sem a célnak megfelelőleg kezeltek, ez egyrésztől a kertek rossz és hasznavehetetlen talajának tulajdonítható. Sok helyt pedig a f. i. iskola csak a nevet viseli, nincs kiaknázva benne a talaj előnye, nincs felbresztve a nép kertészkedési hajlama. E téren a siker, kétségkívül a tanító urak ügybuzgalmától függ. Életre kell kelteni a népben a szunyadó érdeklődést, a hideg közönyt, néhány év alatt az iparkert feltéve őrzött kincse lesz a községnek, s naponként szegényedő népünk egy megbecsülhetetlen jövedelmi forrás birtokába jut. Különösen ki kell emelnem a jánosi, pelsűczy iparkertek kezelőit, kik fokozott buzgalmukkal, nagyobb mennyiségű oltványt, esemetét és magonczt produkálnak.

Hogy az ösztöndíjak kellő evidentiában legyenek, szükségességnek látom felsorolni. Jánosiban van 100

frt; Naprágyban 45 frt; Hármacson 40 frt; Pelsűczön 570 frt, Beretkén 100 frt; Giczén 40 frt; Putnokon 60 frt; Köveesen 120 frt; Pokorágyon 210 frt; Szutorban 100 frt; Berzétén 14 frt 05 kr; Rimaszombatban 200 frt; összesen 1599 frt 05 kr. Ez ösztöndíjak kamatai, részint jutalmazásul a jobb növendékeknek, részint tankönyvek beszerzésére, részint az iskola közszükségeinek fedezésére fordíthatnak.

A könyvtárnak állásáról a következőkben számolok be. Szakkönyvtár van 23 helyen 1222 darabban. Kileneczfűségi könyvtár van 18 helyen 1498 füzettel. Rendezett népkönyvtár van 21 helyen 3984 kötettel. Legvirágzóbb a jánosi, mely 748, és a pelsűczyi mely 562 kötettel bír jelenleg. Mult tavaszi egyházmegyei gyűlésünk a könyvtárakat illetőleg határozatilag kimondotta, hogy ezután nemcsak a könyvek száma, mennyisége vétessek számon a kiküldött bizottságok által, de azok beltartalma is lehetőleg ellenőriztessek. És ez igen böles határozat volt, mert hiszen mi kívánatosabb, mint az, hogy a ponyvairodalom gaztermékei mindenünne kiszorittassanak, s helyettük oly irányú olvasmányok honosittassanak meg, a melyek népünk értelmi fejlettségéhez, társadalmi viszonyaihoz, életkörülményeihez, eszéhez, szívéhez valók. Mert vannak könyvek rettenetes irálylial és tartalommal, melyek nem hogy fokoznák az olvasás vágyát, s terjesztenék a józan világgosságot, de sőt az egyszerű földműves nép természetes gondolkozását — hogy ugy mondjam — sarkából forgatják ki, szívet, lelket metelyezik meg. Aztán kívánatos ellenőrzése az olvasó egyletnek is, nehogy oda oly irányú politikai lap csempesztessék be, a mely tulzott socialistikus, vagy éppen anarehikus eszméket szolgál, a mely a nép morális érületét megrontja, vallását s egyháza szerelmét szívéből kiöli.

Eszközökkel felszerelt testgyakoroda kevés helyen van, de a szabad tornaszat mindenütt gyakoroltatik. Beruházás, javítás és építkezés több helyen fordult elő. Királyi és Zádorháza igen díszes új iskolát emeltek, ez utóbbit 2080 frtba került. Pelsűczön a tanterem 204 frt költséggel új padokkal látatott el. Horka tantermét pár méterrel kiagyobbította, s mozgatható padokkal látta el 194 frt kiadással. Zsipben a tanterem lakszobává alakítottat, így a tanító alkalmas lakást nyert ugyan, de a tanterem rossz lett. Szutorban istálló építésre 255 frt költeszt. Aggtelek tantermét új padokkal látta el. Serke hambárt készített, Tamási pedig a takarékkönyvtár alakította át célszerűen.

Hat osztályú iskolánk van — a községeken kívül — 47; öt osztályú 17; négy osztályú 1: Otrókocs.

A mi már ezek után az iskola szellemi állását illeti, kitünő osztályzatot kapott 34; diéserecsét 25; kielégítőt 5, t. i. Csiz, Zubogy, Bátka, Darnya, Rás.

Egyházmegyénk tanítóinak összefizetése 24248 frt 52 kr. Legkisebb jövedelem a sajókeszi: 91 frt, legnagyobb a pelsűczyi: 800 frt.

A tanítók testületi szellemének fejlesztéséről, belkörü működéseikről számot adni, kívül esik jogkörömön, csupán annyit említek fel, hogy a felekezeti mult nyári nagygyűlésre a tanítói egylet elnöke által meghívtam, a hol is mindenek előtt mély hálával, de egyszerűsággal a legfőbb lélekkel burultunk le a br. Vay Miklós és Kossuth Lajos koporsójára, emléktűket az egylet évkönyvében — külön erre szentelt lapon — megörökítettük. Ugyanekkor szívünkbelől megörökítettük a tanítók tanítóját, az érdemteljes rimaszombati veterán tanárt. Baksay Istvánt, 50 éves tanári jubileuma alkalmából, egy szerény eserkoszorút tűzvéni hódolatunk, nagyrabecsülésünk jeléül izzó homlokára.

Lelkes örömmel jelentem végül, miszerint népnevelésünk, s általában közművelődésünk oltárára ez évben is meghozták egyes jó lelkek áldozataikat. Samarjai János világi közlőtagot mint a mult évben, ugy most is a rimaszombati szakasz minden iskolájában 4-4, összesen 28 koronát ajándékozott a kiváló igyekezetű növendékeknek. Jánosiban az iskola tulajdonát képező tankönyvek közül 29 drb osztatott ki használatra a szegénysorsú tanulóknak; a mult nyári vizsga alkalmával pedig, a protestáns irodalmi társaság népies kiadványai közül 100 füzet. Ugyanesak Jánosiban Lenkey István gazdatiszt, a mellett, hogy a legjobb éneklő gyer-

— „Megyek és megtalálom őt.“

A harang kongott. A verőfény egy piros sugára áttört a lombokon és behatolt a scriptoriumba. A három barát még mindig irt, hogy befejezze az utolsó sort.

Pilises fejökre szokatlan, esodálatos világgosságot hintett az alkonyat ragyogása.

Az öreg, ajtatos páter Sylvester olyan volt, mint egy szent, és a vallás áldása sugárzott szép, öreg arczáról.

A rajongó páter Benedictus olyan volt, mint egy vértanu, kinek erős hite győzedelmeskedik a máglya tűzén is és halála diadal kéje, mert tudja, hogy a miért meghal, az halhatatlan.

A jó páter Vunibaldus pedig volt a világi hívságokon nevető, együgyűen böles, boldog szerzetes, a ki jámbor gyönyörűségét leli ez élet az apró, szegényes örömeiben és mint családi tűzhelynél melegszi a refektórium kandallójánál.

A verőfény kihunyt. A kertből dohos esti szag emelkedett. A madarak ijn már elnémultak. A harang egyre jobban kongott. És az apát ur érczes szava végigrezgett az ivenk alatt:

— Menjünk tervtérém a templomba.

Erasmus összekulesolta kezét és feje meghajlott. De pillantása ráesett arra a képre, arra a két sorra:

Dulce ridentem Lalagen amabo,

Dulce loquentem.

Es kirohant a scriptoriumból, ki a monostorból.

Mikor a hegyről lefelé, a templom mellett szaladt, a kar nyitott ablakán félig éneklő, félig beszélő mély hangok dörögtek utána szemrehányóan:

„Deus, in adiutorium meum intende!“

Es rögtön egy más sokszavu szózat, még vádolóbban, még szomorúbban:

„Domine, ad adiuvantum me festina!“

... De Kocsárd Bálint deák csak rohant, és mire leért a hegyről, egy nagy, rózsaszinbe játszó fehér csillag szikrázott feje fölött a tavaszi égen.

meket egy, a legjobb író két koronával jutalmazta, a nép könyvtárnak ez évfolyán is, több mint 100 frt értékű könyvet ajándékozott. Legyen neki, érette e helyen is méltó elismerés. Putnokon, a szegényebb sorsú iskolások a Gróf Serényi Béla időnkénti adományából, s a b. e. Balogh Béla nevére — a putnoki népbank által — tett alapítvány kamataiból, ruhával látatnak el. Királyiban Szontagh Zoltán főszolgabíró 1 frt 40 krt adott a kiváló szorgalmu gyermekeknek, Simoniban pedig egy valaki írószerekre 1 frt 60 krt. Rimaszombatban a jobb módu, de jó sikert tanúsító növendékek között 20 darab könyv, a szegényebbek között pedig 20 frt osztatott ki a siker fokozása céljából, nemkülömben a Pálnapi vizsga alkalmával 48 drb könyv, mely lelkes eselekményt Molnár József, egyházmegyénk ügybuzgó ügyésze külön adott 6 koronája koronázott meg.

Általában tanügyi viszonyaink a kor igényeiből örövendetesen fejlődnek. Tanítóink ügyszeretettel s helyes pedagógiai módszerrel hitegetik szakismeretök kincset kedves növendékeik között. Öntöznek, plántálnak s szívvel lélekkel azon vannak, hogy az apró nemzedékből, az egyház és haza javára hasznos tagokat képezzenek. Isten adjon munkájukhoz segedelmet és fokozott előmenetelt.

Ime ezekben volt szerencsém tanügyünk állapotát a nt. egyházmegye elé terjeszteni.

Legyen áldás a nevelés és tanítás szent ügyén!

Simoni, 1895. mártius 30.

Batta György, e. m. tanügyi elnök.

Színház.

Sajátságos alapeszméje van annak a legújabb francia vigjátéknak, mely szerdán este „Tüzekek gyakorlaton“ czim alatt nagy számu közönséget vonzott a Rózsa termébe. Igaz, hogy francia írótl a szellemességet sohasem tagadhatjuk meg, de az is igaz, hogy szellemessége ritkán különbözi a frivolitást. Hanem a mi Párisban, az extremítások hazájában természetes, az a puritán gondolkodású Rimaszombatban legalább is feltűnő. Az özvegy Aubriv Margit a vő-vadászó anyja a mellett, hogy a valóságos Gyurkovics mama, arra a bizarrgondolatra jön, hogy leányának megszerzi Fouchy kapitányt, maga pedig a kapitány inasának Kazimirnak lesz nejevé. E visszá helyzet furcsa bonyodalmat teremt, melynek csomója egy tánczosnó szalónjában nyer megoldást. Az inkább bohózatnak mondható vigjátékban lehet, hogy sok szellem van, de nem igen fogott rajtuk. A hölgyek a férfakkal ölekeznek a kelleténél többet esókolóznak, meztláb járnak, ölbölnék, a mi a maga módjával a színpadról is kellemes, de ebben a darabban nem lényeges alkotó része a eselekvénynek s inkább visszatetszést szül. Külömben színészeink a halálatlan szerepekben is jól játsztak. Csókáné pompás „Gyurkovics“ mama volt, s Mihályffy Juliska is jól játszta Clemence szerepét. Szendrei Etel a esinos kneipó Audrienne, Kékessy Ilona a esókot özönnel szóró Babet s különösen Dobó mint Kazimir, mindent elkövettek a közönség mulattatására, s ebben Bera Paula, Hegyessy, Lomniczy és Németh derekasan segédkeztek.

A „Bányamester“ pénteken este harmadszor is színre került s ezúttal is teljesen telt ház előtt. Hogy ismétlésekbe ne boesátkozzunk, röviden megjegyezzük, hogy a bájos zenéjű operett ezuttal még sikerültebb volt, mint a megelőző előadásokban. A comtesse szerepét a gyengélkedő Fratta Vilma helyett Petrik Agnes adta teljes sikerrel. Mezei és Nagy Gyula jobban énekeltek mint valaha s a zenekaron sem érzett meg a klarinétos hiánya. Szóval az előadás a legjobbak közé tartozott.

Szombaton bérletszünetben Raymond Ferdinandnak látványos tündérregjét a „Tökölzöt“ hozták színre. A kísérlet egy oly tökéletlen berendezési színpadon, mind a miénk, meglehetősen sikerült. A Stroffok és Kolumbusok előtt e darab volt az, melyben a díszítés külső technikája vonzó erőt gyakorolt a közönségre. Tündérszág, repülő szellemek, kódalakok, tengeri vihar, hattyukocsi, evező hajók stb. előállítás oly formán, hogy a szemlélő illuziójából ki ne zökkenjen, még egy nagy fővárosi színház gépészenek és festőjének is nagy feladat, ott azonban, a hol se süllyesztők, se zsinórpaddás, se megfelelő díszletek nincsennek, majdnem a lehetetlenséggel határos s ez az igazgató, a ki egy ideiglenesen, ugy a hogy, berendezett teremben, ilyesmire vállalkozik, könnyen kiteszi magát annak, hogy a közönség a helyett, hogy élvezne, inkább bosszankodik. Dobóék azonban, diéserektökre legyen mondva, a mire vállalkoztak azt meg is csinálták. A képek közül annyit mutattak be, a meennyit bemutathattak s a közönség egyik-másik képben igazán gyönyörködött. Különösen szép volt Flottvel új kastélya, Christán bádralma s a virágrón. Szépen sikerült a hatodik kép hangversenye is, melynek műsora esinos és változatos volt. Frank Odön Heine világhírű románczát a „Kevlári buesu“-t szavalta nagy hatással, Kless Mariska Verőtől énekelte egy esinos románczot meleg érzéssel, Dayka Balázs Beleznai szerelmi esküjét adta elő szépen bariton hangon, Petrik Agnes Ardití Valse brillanteját énekelte töle megszokott bravurral. Egy új jó hangu színészszel is megismerkedtünk ez alkalommal: Szarvassy Jenővel, kinek szerenádja szépen sikerült. Magának a darabnak szövege magasabb irodalmi értékkel nem bír, az erkölcsi tanulság azonban kisugárzik belőle. A szereplők közül kiváltak Bera Paula a szenvedő tündér érzelmes alakítása és Mezei szívéhez szóló szép éneke által. A derült elemet Hegyessy és Dobó tipikus alakjai képviselték, főleg ez utóbbinak „Ez egyenes ez meg görbe“ czimú tréfás betéjtét meg kellett ismételnie is. A czimszerepben Pataki elegánsan játszott. Fratta Vilma jó szobaleány volt.

Vasárnap este népszínművet láttunk: Deréki Antalnak „Napraforgó“-ja került színre félig telt ház előtt. Ugy látszik a népszínműveknek csak anyaga maradt fön a régi világból; új tárgy már nincs. Az emberi érzések egyformák, akár daróc-, akár bársony kabát fődje a mellett. Szerelem, féltékenység, esalódás, becsület, hitványság egyforma alkotó elemei a magasabb és alsóbb társadalmi körökből merített drámáknak s tárgyára nézve alig van különbség a Karczag „Lemondása“ s a Deréki Napraforgója között, legalább a motívumok sok tekintetben ugyanazok. Mindkettő egy második feleségének tisztelget követelő apa s egy családi becsületre féltékeny fiu összeütközése, esakhogy az lemondással, az kibéküléssel végződén, az erkölcsi világrend megbomlására okot nem szolgáltatnak. Németh János az előhaladt koru apa sze-

repét s Bera Paula a második feleségét igazi drámai erővel személyesítették s alakításukból kisugárzott nemes felleg, mely érzéssel párosulva. A kisebb szerepekben pedig Dobó, Pataki és Dayka játszott nagyobb tetszés mellett. De tetszettek Kless Mariska dalai is, melyek köztül egyet ismételnie kellett. Az est sikeréhez hozzá járult még Csókáné, Lomniczi és Mihályfi Julia is. Kedden megismételték az első alkalommal oly nagy hatással adott „Virágcsatát.” Közönség alig volt, de azért színészeink ép oly nagy kedvvel játszottak, mintha telt ház tapsolna művészetüknek. Annyi bizonyos, hogy darab a legsikerültebbek közé tartozik, melynek szerepe darab a mi színészeinkre volna szabva. Kless Mariskának, Kautay Teréznek alig van jobb szerepök mig a többiek, mint Dobó, Dayka, Német, Pataky, Nagy Gyula a keretbe pompásan beillenek, Petrik Agnes pedig valóságos csillogtatja énekművészetét. A virágkorzó ezúttal is szépen sikerült.

Meghívás.

A „Gömörmezei általános tanító-egylet”-nek rimaszombati köre Uj-Antalvölgyön, a f. év május hó 16-án reggel 9 órakor kezdődőleg a rendes tavaszi gyűlését tartja meg, melyre az érdeklődő tanügybarátok ezuton tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnök és jegyző választás.
2. Próba-tanítás, tartja: Szlatiniczky Endre a beszéd és ért. gyakorlat köréből az I-ső, esetleg II-ik osztályban.
3. Mikulás János „Az osztatlan népiskola hónapokra osztott tanmenete” című értekezésének bírálata. Bíráló: Ziman Ede.
4. „Milyen módokkal és eszközökkel lehetne odahatni, hogy faluhelyeken a szorgalom időtartama emeltesse?” című tételről értekezés: Svehla Lajos.
5. Vári János indítványa: az összes gömörmezei tanítók arcképét magában foglaló album elkészítésének tárgyában
6. Indítványok.
7. Az iskola felszerelésének megtekintése.

Tiszolcz, 1895. april 27.

Hegedűs Zoltán, h. jkőri elnök.

Búcsú.

Mindazon kedves és jó barátainknak, kiktől Rimaszombattól való távozásom alkalmával személyesen nem vehettem búcsút, ez uton kívánom szívből: éljenek boldogan, s kérem őket, tartsanak meg továbbra is szives baráti emlékezetekbe.

Rimaszombat, 1895. május 1.

Rosenauer József, ezredes.

Hírek és vegyesek.

Magas vendégek Gömörben. Coburg Fülöp herceg mult hó 28-an délelőtt Poprádon át Pusztamezőre érkezett, hol az erdészeti tisztviselők élén Schröder Gyula vasgyári igazgató fogadta. A magas vendég több napig mulat a vidéken és siketfajdokra vadászik. Pohorellára is várják s nagyban készülnek fogadására.

Királyi kitüntetés. Barna Imrét, Rimaszombati város derék rendőr-alkapitányát ő Felsége a király a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. A legfelsőbb helyről kifejezett elismerést jóleső örömmel jegyezzük fel mint olyat, a mely egy igazán fáradhatatlan buzgóságnak, lelkiismeretes kötelesség teljesítésnek és a nagy közönség érdekei iránt humánus méltányosságnak a jutalma. Barna Imre mint rendőr-alkapitány körülbelül egy negyedszázad óta áll Rimaszombati város szolgálatában s e hosszú idő alatt minden a városban előfordult olyan alkalommal, a mikor rendezésre és rendfentartásra különös tapintat és erély volt szükséges, ritka buzgósággal és páratlan előzékenységgel végezte nehéz teendőit. Közönségünk általános örömmel fogadta az ő Felségétől származó díszes kitüntetés hírének és a népszerű alkaptányt valósággal elhalmozák a szeretet és ragaszkodás legmelegebb jókívánságaival. Az elismerés jelvényét: a koronás arany érdemkeresztet — úgy értesülünk — maga Hámos László főispán fogja egy legközelebbi városi közgyűlésen a kitüntetett mellé feltűzni, s addig is, míg ez ünnepélyes aktus lefolyása után Barnáról ismét megemlékezzenek, őszintén kívánjuk, hogy jól megérdemelt kitüntetésének díszét sokáig élvezhesse és közhasznú munkálkodásában még évek hosszú során át legyen részünk.

Hivatalvizsgálat. Bereczelly Jenő, a kassai kir. ítélőtábla elnöke még vasárnap Rimaszombattalba érkezett s azóta naphosszat a törvényszék és más igazságszolgáltatási intézményeinek hivatali helyiségeit, kezelését vizsgálta. Az érdemes elnök minden apróság iránt melegen érdeklődik s így hivatalos vizsgálata valószínűleg az egész héten át tartani fog.

Rosenauer ezredes elutazása. A 17. tüzérezred immár nyugalmoba vonult parancsnoka: Rosenauer József ezredes családjával együtt f. hó 3-ikán reggel hagyta el városunkat. A tisztikar teljes díszben vonult ki a pályaházhoz, s a polgári elemből is megjelentek néhányan az ezredes és családja tisztelői közül, hogy fölük búcsút vegyenek. — A város képviselőjében Barna Imre városi alkaptány jelent meg, ki a Perronon lelkes szavakkal mondott búcsút a távozóknak, s eltette az ezredes családjával együtt. A jelen voltak viharos éljenzéssel kísérték a beszédet, mire érzékeny búcsú után útnak indult a vonat. A jánosii országútra kivonult az egész ezred az ágyúkkal, s a vonat elindulásakor tizenkét ágyulóval fejezte ki a legénység tiszteletteljes búcsúját derék parancsnoka előtt.

Előléptetések. Mint a hivatalos lapban olvassuk, Hazai Samu honvédszázados, városunk jeles szülöttét: ki a Ludoviceumnak sokáig tanára, majd a vezérkar egyik derék tisztje volt, s a katonai irodalomban is jelentékeny munkásságot fejtett ki, ő felsége őrnaggyá léptette elő. — Molnár József esendőrhadnagy, ki csak nemrég helyeztetett el városunkból, május 1-én a főhadnagyi rangot nyerte.

Egyházi választás. A tiszáninneni evang. ref. egyházkerület jegyzői állására, a mult hó 28-ig beküldött szavazatok többségével Czinkó István erdőbényei lelkész választott meg Révész Kálmán kassai lelkész ellenében. E választás által oly férfiu részesült megérdemelt kitüntetésben, ki a bizalomra eddigi irodalmi működése által is rászolgált s kinek jövőjéhez mindenfelől a legszébb remények fűződnek. A szavazatok közül Czinkóé 197 esett.

Uj ministeri tanácsos. Lányi Bertalant, a kitünő jogászt, ki a szakirodalom terén kifejtett tevékeny munkásságával is érdemeket szerzett, a királyi ministeri tanácsossá nevezte ki. A kiváló férfiu sokáig volt a helybeli törvényszék birói karának kimagasló alakja s a társaságnak kedvelt tagja.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter, — mint a hivatalos lapból értesülünk, Simko Ferenc és Németh László rimaszombati kir. törvényszéki segédtelevkönyvvezetőket jelenlegi alkalmaztatásuk helyén televkönyvvezetőkké nevezte ki. — A derék hivatalnokok megérdemelt előléptetéséhez gratulálunk.

Tornaverseny. E hó 27-én a besztercebányai tankerület főgimnáziumainak ifjúsága nagy szabásu tornaversenyre gyűl össze Besztercebányán. A versenyben a mi ifjúságunk is részt vesz Benedek Gyula tornatanár vezetése alatt. Az igazgató-választmány — mely e verseny iránt meleg érdeklődést tanúsít — legutóbbi gyűlésén kimondta, hogy a szegény tanulóknak e kirándulás alkalmával a vasuti jegyek árát megtéríti. Az ifjúságot Fábry János igazgató is elkíséri.

Kitüntetés. Csizy Miklós gömör-simoni ev. ref. tanítót az „országos erkölcsnemesítő egyesület” legközelebbi közgyűlésén, ifjúsági egyesületek alapításában kitűnt egyének részére kitűzött 100 koronás pályadíjak egyikét nyerte el.

Régi kastély lebontása. Pohorella-vasgyár egy régi s igen eredeti épületet fog veszíteni. Legközelebb a herceg rendeletére bontani kezdik Kohárynak egykori kastélyát, melyet egy kis fatornyocska díszített. A kis torony órája már régóta nem jár, talán akkor ütött utoljára, a mikor Koháry Antal herceg bucsút vett Pohorellától. Az egész épület egyszerű faalkotmány s az utolsó években a vasgyári munkások lakásul szolgált.

Majális. Lesz-e, vagy nem lesz? Nagyobb kérdés ez most tanuló ifjúságunk körében, mint az, hogy Bánffy kap-e elégtételt, vagy nem? De a két életbe vágó kérdés között még az az összefüggés is meg van, hogy a mint előreláthatólag a kormánykrisis ezúttal elmarad, ép ugy előreláthatólag az idén nem igen lesz majális. Mértékadó körökben egy vélekednek, hogy a majális, ma már teljesen levetkezte eredeti jellegét s eltérve pedagógiai céljától, semmi egyéb, mint titulus bibendi. A tágas erdős szűszőrózó ifjúság egy része a régi magas erkölcsi nivón álló idilly szórakozás helyett ma inkább a rendtelenség, ki- és berugas élveit hajhássza s inkább szereti magába színi az ártalmas nedűket, mint a szabad természet balsamos illatát. Azért a közös iskolai delegetiók is valószínűleg elmaradnak. Az ügy végleges megoldása a legközelebbi miniszter, illetve professzori tanácskozásban fog eldőlni s minden valószínűség szerint ugy, hogy Bánffy megmarad, a majális — elmarad.

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből megjelent a 32-ik füzet, gazdag tartalommal és sok díszes illusztrációval. Az első cikkben a vállalat főszerkesztője: Beöthy Zsolt folytatja Arany Jánosról irt tanulmányát, mely egyfelől a nagy költő egyéniségének és költészetének mélyreható bonczolása, találó jellemzése, másfelől a dolgozat szerkezete s nyelve tekintetében egyike a szerző legkitünőbb essayinek. A füzet 2-ik cikkében Rákosi Jenő a 40-es évek drámairoda-máról, ezúttal részletesen Szigligetiről, Czakórol és Teleki Lászlórol ír, azzal az eredeti felfogással, szellemes előadással, mely Rákosi minden dolgozatát jellemzi. A három ives vaskos füzetben nem kevesebb, mint 21 illusztráció van: három külön mellékletül, a többi a szövegben: u. m. Aranynek Petőfi és Barabás által rajzolt képei, Aranyé, Szigligeti, Czakó, Teleki arcképei, Arany mell- és érz-szobrai, a szinlap, melyen mint színész szerepel, annak a Toldi-példánynak czimlappja, melyből remek trilógiájának tárgvat vette, egy angol levele (Petőfihez), nagykőrösi lakóháza, a Nagyidai cigányok czimképe, a szalontai Arany-szoba és siremléke, Szigligeti Két pisztolyának czimképe, pár sornyí kézirat a „Fenn az ernyőből” és siremléke; külön a nemzeti színház első előadásának szinlappja (szinnyomatban), továbbá Kemény Zsigmondnak és Petőfiinek kézírataiból hasonmások. Valóban e nagyfontosságú vállalat díszesére elég tartalmasnak és illusztrációinak felsorolása; ez nemesak gazdagságát, hanem a szerkesztők izlését s a kiadó-társulat áldozatkészségét is mindennél jobban dicséri. A vállalat befejezéseig már csak néhány füzet van hátra. Kapható minden hazai könyvkereskedésben füzetenkint 40 krért.

Dr. KÁRMAN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÓRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Kiadó lakás.

Rimaszombattban, a Losonczy-utczában fekvő néh. Danielisz-fele háznak földszinti lakosztálya — áthelyezés folytán megüresedvén, — azonnal bérbeadó. Értekezhetni Szontagh Károly meghatalmazottal.

Kékfestő tanulóul

fölvéttetik egy 13—14 éves fu. Gömör-Ráhón Viest Rudolfnál.

1—3

Női kalapok.

Az országos vásáron át a főtéren felállított sátorban.

Alólírott tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy a legujabb divat szerint díszített női- és leány-gyermek-kalapok a legkülönbözőbb alakban — valamint fejdíszek és főkötők is — a legjutányosabb árak szerint számítva, nagy választékban kaphatók, esetleg megrendelhetők.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri

CHÁSZÁR ANDORNÉ.

Lakásom: Rimaszombatt Kossuth-utca 20. sz.

KRISTON KÁLMÁN

Rimaszombattban, Kossuth-utca 1. szám alatt, a volt Tibély S. A.-féle helyiségben

fűszer- és vegyes-üzletet

rendeze be e hó folyamán.

Főtörekvése a t. fogyasztó közönséget a legjobb minőségű árukkal, lehető jutányos árban, gyors és pontos kiszolgálásban részesíteni.

Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel

KRISTON KÁLMÁN.

Az országos vásáron át!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a legközelebbi országos vásáron Rimaszombattban, a főtéren

nagy női kalap-raktárt

állítok fel.

Tisztelettel kérem a n. é. közönség b. látogatását.

Fränkl Sománé, Losonczról.

Árverési hirdetmény.

1592. szám. — Szab. Rimaszombati város tulajdonát képező, a Jánosí-utca végén fekvő 120 □ öl beltelek, a képviselőtestület 413/895. sz. határozatával eladóvá tétetvén, az eladásnak nyilvános szóbeli árverés utjáni eszközzésére határnapul május hó 17-ikének délutáni 3 órája a városháza tanácstermében kitűzetik, erre a venni szándékozók azon kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők és hogy a vétel iránt zárt ajánlatok is elfogadtnak, melynek beadási határidejeül május hó 17-ikének d. e. 12 órájára állapított meg.

Kelt Szab. Rimaszombati r. t város Tanácsának 1895. évi ápril hó 26-án tartott üléséből. 1—2 Szabó György, polgármester.

Özv. ANDRIK SÁMUELNE

kályhagyára

TAMÁSFALÁN. (u. p. Rimaszombatt.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) mindenféle alaku, nagyságu és színü, saját gyártmányu s közzénnel is fűthető kész, raktaron levő

cserépkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesítetnek, javítások és átrakások elfogadtnak.

Özv. ANDRIK SÁMUELNE,

1—6

kályhagyáros.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban

4—8

Eisenstädter testvéreknél Bécsben.

Teljesen használatra kész, esinos és a célnak megfelelő 1/4 kilos dobozokban.

Linoleum padló-zománcz, egy óra alatt megszárad, pompás fényü, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

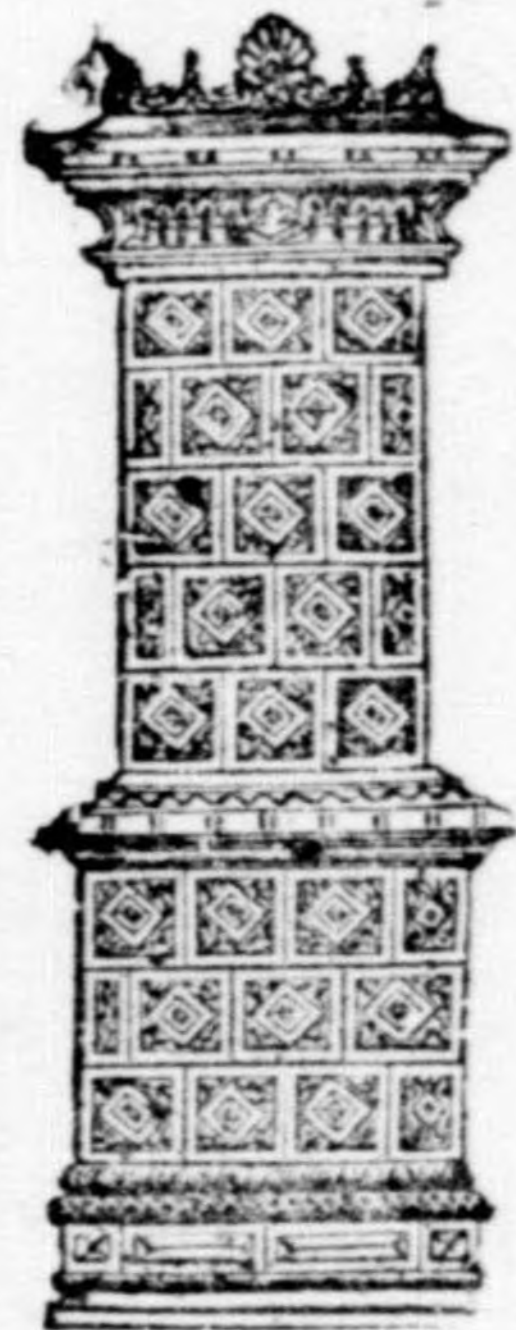
Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható BRAUN ZSIGMOND vaskereskedésében Rimaszombattban és minden nagyobb festék- és gyógyáru-üzletben.

Eladó.

Rimaszombatban a Kohári- és Deák Ferencz-utcák sarkán lévő emeletes ház és udvar, valamint az udvar végén épült földszinti lakás s mellette elterülő gyümölcsös-kert, nemkülönben a mindezekkel kapcsolatos Kohári-utca 4-ik számu lakház, egy bolthelyiség s szappan-főzde, udvar és megfelelő mellékkeliségekkel szabad kézből eladó. — A feltételek megtudhatók Rimaszombatban Huszt Lajos városi árvaszéki ülnök-nél és Nagy-Röczén: Ecseghy József bírósági végrehajtónál.

Az Eperjesi Népbank kályhagyára

ajánlja tiszta fehér, teljesen tűzálló anyagból készült fehér-, színes-, ó-német-, chamois és majolika

eserépkályhát,

valamint díszes kandalló, — kandallós kályhát és takaréktűzhelyeit, melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitévésben részesültek.

Jutányos árak mellett a legszolidabb és legpon-tosabb kivitel biztosítatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szak-avatott állítóink végzik. — Egész épületek kályha-berendezését tetemes érengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár: **Eperjesen**, (Sáros megye.)

Bizományi-raktár és képviselő:

Goldberger D. szállítási vállalat **Losonc**zon 2-5

Hirdetmény.

878. -- A rimaszombati kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Gallo Forgács Julianna** végrehajtónak **Boros Alsó András** végrehajtást szenvedő elleni 250 forint tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. czikk 144 §. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Lipócz községben fekvő és a Lipócz községi 23. számú telekjegyző-könyvben A. 1—13. sorszám alatt foglalt 1/4-ed urbéri telekből s 22/b sorszámú házból és urbéri erdő s legelő illetőségéből végrehajtást szenvedő **Boros Alsó András** 2/3-ad rész jutalékára az ezennel 330 forintban megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1885. évi július hó 2-ik** napjának d. e. 10 óráját Lipócz község házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok beesáron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 33 forintot készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42 §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. törvény-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árvevés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság
Rimaszombat, 1895. márczius hó 1-én

1-1 **Altdorffer**, kir. törvénzéki bíró.

SZOLYVA és POLENAI

szaktekintélyek által elismert kitűnő hatású **gyógyvizek.**

Gyomor és fejfájás, szédülés, cukros huggár.

aranyér bántalmái és köszvény-elleni különlegesség!

A friss töltésű SZOLYVAI és POLENAI védjegye!

LUHI ERZSÉBET

rendkívüli kellemes ízénél fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomor-sav képződésénél, idült gyomor-hurut és étvágytalanság.

torok, gége és hörgők idült hurutos bántalmái ellen, feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

A friss töltésű Luhi védjegye!

Főraktár:

Holländer A. és fia Ungvár.

Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül:

Gr Schönborn urad. Igazgatóságánál MUNKÁCSON.

Ezen vizeknek iszása kezeise folytan kellemetlen utóíze nem kepzodik.

Kachemir- és selyem-paplanok.

ENGEL ADOLF RIMASZOMBAT.

FÖTÉR 13. szám.

Tavaszi bevásárlásomból visszatérve van szerencsém tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy **ez idény ujdonságai már raktáromra érkeztek**, fölhívom tisztelt vevőimet, szíveskedjenek személyes megjelenésükkel szerencsésítetni, s meggyőződni az **óriási választékról**, ugyszintén az **árak olcsóságáról**.

Különösen az alatt jegyzettekre hívom föl a nagyérdemű vevő közönség figyelmét: Női gyapju- és mosó-szővetek, battisztok, Voile de Lének, Lupinek, francia atlasz-szatén és eretonok; óriási választék selyem árukban: foulard selymek, ezelőtt 1 frt 80 kr., most méterje csak 70 kr. minden színben és kivitelben, továbbá Chiffonok, mindennemű Creas-, ezérna-, rumburgi- és eperjesi vásznak, szépeességi asztalneműk és damaszt-árak, függönyök, asztal- és ágyterítők, szőnyegek; férfi ingek sima, himzett és réczés; gallér, kézelők és nyakkendők, fűzők (mieder) stb. stb. óriási választékban, olcsó árak, pontos kiszolgálás. Dívatezikkéhez hozzá illő díszműárak, csipkék, szallagok nagy választékban. Az elmúlt idényről visszamaradt áruk 50% bevásárlási áron alul adnak el.

A nagyérdemű közönséget a fentemlített cikkekre ismételen fölhívom s maradok azon jó reményben, hogy becses bizalmokat pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által továbbra is fontarthatom.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF.

1-*

Legujabb napernyők, esernyők.

Férfi gyapju-szővetek.

Fekete gyászkelmek.

Széna

Több szekér jó minőségű széna eladó. — Venni szándékozik forduljanak **Horváth János** tulajdonoshoz **Rimaszombat**.

Árverési hirdetés.

A rimaszombati takarékpénztárnál az annak idején ki nem váltott, vagy meg nem hozszabított kézi zálogtárgyak

1895. május 17-én d. u. 2 órakor

tartandó nyilvános árverésen elfognak adni.

Rimaszombatban, 1895. május 1.

Az igazgatóság.

Kitüntette 1872. Rimaszombatban.

Kitüntette 1873. Bécsben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a legközelebbi időben **férfi-, női- és gyermek lábbeli-raktáramat budapesti és bécsi árakkal** egészen a mai kívánalmaknak megfelelően felszereltem. Új gyárosokkal való megismerkedésem által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy nagyrebecsült vevőimnek

jó, tartós, izléses árakkal és az eddiginél

sokkal jutányosabb árakon

szolgálhatok; még pedig a következőképen:

Férfi topányok.

1 pár erős vikszbőrből készült topány kettős szegezett talppal	2 frt 80 kr.
1 pár erős borjubőr borított topány kaplival, varrott és szegezett talppal	2 frt 80 kr.
1 pár ugyan-olyan, finomabb kiállítású karlsbádi u.	3 frt 40 kr.
1 pár finom lakborított kesztyűbőr-betét, sárga v. fekete varrott talppal	5 frt 50 kr.

Női topányok.

1 pár erős borjubőr topány szegezett talppal	2 frt 50 krtól feljebb.
1 pár finom zergebőr topány kaplival varrott v. szegezett t.	3 frt 40 " "
1 pár lak-borított kesztyűbőr betéttel	4 frt — " "
1 pár finom kesztyűbőr, selyem czúggal	4 frt 50 " "
1 pár lasztíng vagy bőr házi-czipők	1 frt 20 " "
1 pár lasztíng vagy bőr mély-kivágott czipők esokorral	1 frt 70 " "
1 pár lasztíng vagy bőr párisi czipők	1 frt 70 " "
1 pár lasztíng czugos topányok varrott és szegezett talppal	2 frt 40 " "

Ezen felül mindenféle kiállítású gyermek- és leány-topányok nagy választékban a legjutányosabb árakban kaphatók.

Minél fogva kérem a nagyérdemű közönséget, hogy — mint eddig — ugy továbbra is becses pártfogásában részesíteni szíveskedjék.

Mély tisztelettel:

Kovács Zsigmond,

RIMASZOMBATBAN, FÖTÉR (saját házában.)

4-*

Kitüntette 1876. Szegeden.

Kitüntette 1885. Budapesten.

Elismert legtisztább alkalikus KRONDORFI SAVANYUVIZ.

Asztali- és gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.**

Borral vegyítve felséges ital

Magyarországi főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE Budapest, Arany János-utca 9-ik szám.

Kapható Rimaszombatban **WEISZ KÁROLYNÁL.**

2-3